

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

KGP.410.001.11.2017
P/17/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontroler	Agnieszka Kowalska-Frączyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KGP/18/2017 z dnia 23 stycznia 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Państwowa Agencja Atomistyki ¹ , ul. Krucza 26, 00-522 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Andrzej Przybycin, pełniący obowiązki Prezesa PAA od 31 marca 2016 r. Od 24 marca 2016 r. do 30 marca 2016 r. Agencją kierował Wiceprezes PAA – Pan Maciej Jerzy Jurkowski. Poprzednio, od 10 stycznia 2011 r. do 23 marca 2016 r., Prezesem PAA był Pan Janusz Włodarski. (dowód: akta kontroli str. 69)

II. Wprowadzenie

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2016 w części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki.

W ramach części 68 – PAA finansowana była realizacja zadań Prezesa PAA związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej kraju (bijor). Zadania te mieściły się w budżecie państwa w układzie zadaniowym w ramach zadań Nr 6.2 *Bezpieczeństwo gospodarcze państwa* oraz Nr 12.1 *System ochrony środowiska i informacji o środowisku*.

Zakres kontroli obejmował:

- analizę porównawczą danych ujętych w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za lata 2015 i 2016²,
- wykonanie wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2016 oraz sprawozdań za IV kwartał 2016 r. w zakresie operacji finansowych,
- realizację wniosku pokontrolnego sformułowanego po poprzedniej kontroli budżetowej,
- nadzór i kontrolę, sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o *finansach publicznych*³.

W 2016 r. dochody budżetowe w części 68 – PAA wyniosły 271,7 tys. zł. Wydatki budżetu państwa zrealizowano w wysokości 31 859,4 tys. zł. Dysponent części nie wykonywał budżetu środków europejskich.

¹ Dalej: PAA lub Agencja.

² Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r., kontrola dochodów budżetowych w tej części została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku poprzedniego.

³ Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, ze zm.; dalej ufp.

III. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia⁴ pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki.

W wyniku kontroli 53,3% wydatków zrealizowanych w części 68 – PAA stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Pozytywną ocenę uzasadnia także fakt, że w rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności zaplanowane na rok 2016 w układzie zadaniowym wydatków. Prezes PAA, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 *ufp*, sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 68 – PAA.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała roczne sprawozdania za 2016 r. sporządzone przez dysponenta części 68 – PAA. Sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów⁵ w sprawie: sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym.

Ujawnione w toku kontroli NIK uchybienia nie miały wpływu na realizację budżetu w części 68 – PAA.

IV. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Zrealizowane dochody budżetowe w części 68 – PAA wyniosły 271,7 tys. zł, co stanowiło 93,7% kwoty ustalonej w ustawie budżetowej (290 tys. zł) oraz 98,4% dochodów uzyskanych w 2015 r. (276,0 tys. zł).

Głównym źródłem dochodów były opłaty za egzaminy niezbędne do uzyskania uprawnień umożliwiających zatrudnienie na stanowiskach mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz dla uzyskania uprawnień inspektora ochrony radiologicznej (ior). Dochody te ewidencjonowano w § 0690 *Wpływy z różnych opłat*.

Niepełna realizacja planu dochodów wynikała z mniejszej niż zakładano liczby osób, które przystąpiły do egzaminów, gdyż przez prawie pół roku nie było przepisów umożliwiających ich przeprowadzanie. Z dniem 31 marca 2016 r. zostało bowiem uchylone *rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bja oraz ior*⁶, a nowe rozporządzenie Rady Ministrów w tej sprawie weszło w życie dopiero z dniem 21 września 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 5-6, 24, 40, 51, 59-61)

W sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych w części 68 – PAA na koniec 2016 r. wykazano należność pozostałą do zapłaty (stanowiącą zaległość) na kwotę 10 tys. zł. Powstała ona z tytułu niezapłaconej kary nałożonej decyzją Prezesa PAA na właściciela przedsiębiorstwa, który wykonując działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące naruszył postanowienia ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. *Prawo*

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

⁵ Odpowiednio: z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015, ze zm.), z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773), z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz.U. Nr 298 poz. 1766).

⁶ Dz.U. z 2012, poz. 1022.

atomowe⁷. Należności ogółem w porównaniu do stanu na koniec 2015 r. były niższe o 2,3 tys. zł (18,7%).

(dowód: akta kontroli str. 5-6)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej dochodów budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Wydatki budżetu państwa w części 68 – PAA wyniosły 31 859,4 tys. zł, co stanowiło 99,9% planu po zmianach (31 877,4 tys. zł). W porównaniu do 2015 r. wydatki były wyższe o 957,1 tys. zł, tj. o 3,1%.

W ciągu roku wydatki PAA zostały zwiększone z rezerw celowych łącznie o 876,4 tys. zł. Otrzymane kwoty zostały w całości przeznaczone na sfinansowanie trzech zadań, tj. Nr 1 *Wykonanie niezbędnych ekspertyz i analiz dotyczących ram prawnych określających funkcjonowanie energetyki jądrowej* (93,5 tys. zł) i zadania Nr 3 *Realizacja programu kształcenia kadr dla instytucji związanych z energetyką jądrową* (135,1 tys. zł) – stanowiących w całości wydatki bieżące jednostek budżetowych oraz zadania Nr 5 *Przygotowanie PAA do pełnienia roli dozoru jądrowego i radiologicznego dla potrzeb energetyki jądrowej oraz innych służb i instytucji niezbędnych do wdrożenia energetyki jądrowej* (647,8 tys. zł) – w ramach wydatków majątkowych. Zadanie te określone zostały w załączniku nr 2 do programu wieloletniego *Program polskiej energetyki jądrowej*, przyjętego uchwałą Nr 15/2014 r. Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2014 r. (dalej PPEJ). Kontrola wydatków na kwotę 647,8 tys. zł, obejmującą 73,9% środków otrzymanych z rezerw celowych, wykazała, że zostały one wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 37-39, 51-58, 81-83, 95,-98, 116, 127-137)

Wydatki poniesione zostały w trzech działach:

- 150 Przetwórstwo przemysłowe – 1 078,5 tys. zł, w tym w rozdziale 15004 – Zadania w zakresie bezpiecznego wykorzystania energii atomowej – 876,2 tys. zł (wydatki w całości pokryte z rezerwy celowej w związku z realizacją PPEJ) i w rozdziale 15095 Pozostała działalność, na sfinansowanie oraz obsługę świadczeń dla byłych pracowników Zakładu Produkcji Rud Uranu w Kowarach – 202,3 tys. zł, z tego ekwiwalent za deputat węglowy – 154,9 tys. zł i renty wyrównawcze – 47,4 tys. zł,
- 750 – *Administracja publiczna*, rozdział 75001 – *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej* – 30 777,0 tys. zł,
- 752 *Obrona narodowa*, rozdział 75212 *Pozostałe wydatki obronne* – 3,9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 7-8, 7-12, 13-14, 43-49, 70-72, 78, 110-116)

Wydatki majątkowe w 2016 r. wyniosły 964,1 tys. zł. Zgodnie z planem finansowym przeznaczono je m.in. na zakup sprzętu informatycznego i oprogramowania bazodanowego na potrzeby tworzonego w PAA Komputerowego Centrum Analiz Danych, na zakup dwóch stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych, drukarki sieciowej oraz innego sprzętu komputerowego i oprogramowania.

(dowód: akta kontroli str. 351-357, 350-357)

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków (21 zapisów księgowych) na kwotę 16 979,3 tys. zł, stanowiących 53,3% wydatków w części 68 – PAA⁸. Były to wydatki majątkowe – dwa zapisy na kwotę 797,8 tys. zł (2,5% wydatków PAA) oraz pozapłacowe wydatki bieżące jednostek budżetowych – 19 zapisów na kwotę 16 181,5 tys. zł (50,8% wydatków PAA).

⁷ Dz. U. z 2017 poz. 576.

⁸ Losowego doboru wydatków do kontroli dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających pozapłacowym wydatkom budżetowym, z wyłączeniem także wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych. Próba została wylosowana spośród 999 zapisów księgowych o łącznej wartości 21 399,3 tys. zł metodą monetarną MUS (metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji; ang. Monetary Unit Sampling).

Najwyższe kwotowo wydatki spośród objętych kontrolą zrealizowano w ramach funkcji:

- Nr 12 *Środowisko*, w działaniu 12.1.5.3 *Współpraca międzynarodowa w zakresie bjiór* – osiem zapisów na kwotę 15 840,8 tys. zł oraz w działaniu 12.1.5.2. *Ocena sytuacji radiacyjnej kraju* – osiem zapisów na kwotę 464,5 tys. zł,
- Nr 6 *Polityka gospodarcza kraju*, w działaniu 6.2.1.6 *Działalność w zakresie rozwoju energetyki jądrowej* – jeden zapis księgowy na kwotę 647,8 tys. zł.

Stwierdzono, że wydatki zostały dokonane zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Badanie wylosowanej próby dowodów księgowych pod kątem poprawności dowodów, kompletności i poprawności bieżącej dekretacji nie wykazało nieprawidłowości.

Działaniami kontrolnymi objęto łącznie trzy zamówienia publiczne przeprowadzone w latach 2015-2016, które generowały wydatki w 2016 r.:

- zakup dwóch stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych, jako elementów rozbudowy sieci na potrzeby PPEJ oraz w związku z budową elektrowni jądrowej na Białorusi i uruchomieniem nowego bloku elektrowni jądrowej na Słowacji (łącznie 150 tys. zł)⁹,
- zamówienie w trybie z wolnej ręki na wykonywanie usługi ciągłej oceny tzw. dawki skutecznej dla mieszkańców Polski od wchłonięcia aerozoli atmosferycznych drogą oddechow¹⁰ (610 tys. zł),
- przetarg nieograniczony na dostawę sprzętu wraz z oprogramowaniem bazodanowym oraz ich uruchomienie dla potrzeb Komputerowego Centrum Analizy Danych w PAA, w ramach realizacji PPEJ (647,8 tys. zł).

W wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*¹¹. Wykonawcą usługi ciągłej oceny tzw. dawki skutecznej, zamówionej w trybie z wolnej ręki, było Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej, które jako jedyne w Polsce dysponuje odpowiednim zapleczem technicznym¹² oraz niezbędnym doświadczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 258-363)

Zobowiązania w części 68 – PAA na koniec 2016 r. wyniosły 1 208,2 tys. zł i były wyższe o 530,4 tys. zł (o 78,3%) od stanu na koniec 2015 roku (677,8 tys. zł). Główną ich pozycję stanowiła część niezapłaconej składki członkowskiej na Fundusz Pomocy Technicznej do Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej – 443,5 tys. zł. MAEA nie ustala oficjalnych terminów płatności. PAA przyjmuje jednak, iż płatność powinna nastąpić do końca roku. Zobowiązanie to uregulowane zostało w dniu 2 stycznia 2017 r. Pozostałe zobowiązania, w wysokości 764,7 tys. zł, powstały z tytułu naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz pochodnych od wynagrodzeń za grudzień 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 7, 50-51, 68, 275-277, 400-401)

W 2015 r. Prezes PAA realizował sześć zadań ujętych w budżecie zadaniowym¹³. Mieściły się one w ramach trzech funkcji: Nr 6 *Polityka gospodarcza kraju*, Nr 11 *Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic*, Nr 22 *Planowanie strategiczne oraz obsługa administracyjna i techniczna*. W ramach realizowanych zadań wykonywano łącznie 33 działania.

⁹ Do zakupu o wartości nieprzekraczającej 30 tys. euro nie miały zastosowania przepisy ustawy *Prawo zamówień publicznych*.

¹⁰ Wykonywanie pomiarów stężeń izotopów promieniotwórczych ma istotne znaczenie dla dokonywania przez Prezesa PAA bieżącej oceny sytuacji radiacyjnej kraju, tj. wykonywania obowiązku wynikającego z art. 72 ustawy – *Prawo atomowe*.

¹¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, ze zm.

¹² Jedynie CLOR dysponuje siecią stacji ASS-500 zdolnych do poboru aerozoli z warstwy przyziemnej atmosfery, mających parametry poboru umożliwiające dalszą identyfikację i określenie stężeń izotopów promieniotwórczych zebranych na filtrze Petrianowa typu FPP-15-1.5, a przez to zdolnych do dokonania oceny dawki skutecznej od wchłonięcia aerozoli.

¹³ Były to zadania: 6.2 Bezpieczeństwo gospodarcze państwa, 6.11 Nadzór nad bjiór, 11.4 Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa, 22.1 Koordynacja merytoryczna działalności, planowania strategicznego i operacyjnego, 22.2 Obsługa administracyjna i zadanie 22.3 Obsługa techniczna.

Zmiany wprowadzone na mocy rozporządzenia Ministra Finansów z 2 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2016¹⁴, zmierzające do optymalizacji katalogu funkcji, zadań, podzadań i działań, miały zasadniczy wpływ na strukturę budżetu zadaniowego PAA w 2016 r. Prezes PAA w 2016 roku realizował tylko trzy zadania ujęte w budżecie zadaniowym, tj.: 6.2 *Bezpieczeństwo gospodarcze państwa*, 11.4 *Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa* oraz 12.1 *System ochrony środowiska i informacji o środowisku*. Stosownie do postanowień przywołanego wyżej rozporządzenia Prezes PAA nie był odpowiedzialny za definiowanie celów i mierników na poziomie funkcji i zadań.

Istotna modyfikacja dotyczyła przekształcenia w 2016 r. zadania 6.11 *Nadzór nad bjior*¹⁵ w podzadanie 12.1.5 *Nadzór nad bjior* w zadaniu 12.1 *System ochrony środowiska i informacji o środowisku*, w ramach funkcji Nr 12 *Środowisko*. Modyfikacja ta spowodowała zastąpienie trzech podzadań i 11 działań w zadaniu 6.11 *Nadzór nad bjior* czterema działaniami w ramach podzadania 12.1.5 *Nadzór nad bjior*.

W związku z połączeniem niektórych pozycji klasyfikacyjnych oraz dopuszczeniem możliwości określenia do trzech celów i mierników dla każdego poziomu budżetu zadaniowego, PAA określiło na 2016 r.: po trzy cele i mierniki dla podzadania 12.1.5 *Nadzór nad bjior* oraz dla działań 12.1.5.1 *Nadzór nad spełnieniem warunków bjior w działalnościach związanych z pokojowym wykorzystaniem energii atomowej* i 12.1.5.3 *Współpraca międzynarodowa w zakresie bjior*, dwa cele i mierniki dla działania 12.1.5.2 *Ocena sytuacji radiacyjnej kraju* oraz jeden cel i miernik w działaniu 12.1.5.4 *Obsługa roszczeń byłych pracowników ZPR-1 w Kowarach*.

(dowód: akta kontroli str. 19-23, 138-142)

Kontrolą NIK objęto wszystkie działania (od 12.1.5.1 do 12.1.5.4) ujęte w podzadaniu 12.1.5 *Nadzór nad bjior*, którego celami były: zapewnienie bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej kraju, podniesienie efektywności nadzoru w jednostkach realizujących działalności związane z pokojowym wykorzystaniem energii atomowej oraz sprawne reagowanie na informacje o sytuacji radiacyjnej kraju. Zarówno dla podzadania, jak i zawartych w nim działań, osiągnięte zostały założone poziomy planowanych wartości mierników.

Prezes PAA rzetelnie, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ufp, sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 68 – PAA. Monitoring mierników prowadzony był systematycznie, na podstawie rzetelnych źródeł danych uzyskanych w ramach systemu sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym oraz na podstawie informacji przekazywanych przez właściwe komórki organizacyjne w formie formularzy do monitorowania realizacji mierników oraz formularzy ankiet do oceny efektywności i skuteczności realizacji podzadań i działań. Sporządzone w Departamencie Ekonomiczno-Budżetowym PAA kwartalne informacje były akceptowane przez Dyrektora Generalnego i zatwierdzane przez Prezesa PAA. Zastosowane narzędzia pozwalały na systematyczną ocenę przez kierownictwo Agencji skuteczności i efektywności realizacji planu finansowego, w tym w układzie zadaniowym.

(dowód: akta kontroli str. 143-225)

W wyniku działalności PAA w ramach podzadania 12.1.5 oraz działań od 12.1.5.1 do 12.1.5.4 osiągnięto między innymi następujące rezultaty:

- wydano 417 zezwoleń na wykonywanie działalności związanej z narażeniem na promieniowanie jonizujące, 211 aneksów do zezwoleń i 26 potwierdzeń przyjęcia zgłoszenia wykonywania ww. działalności;
- przeprowadzono cztery postępowania o ukaranie w związku z prowadzeniem działalności w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące bez zezwolenia Prezesa PAA, zakończone decyzjami o nałożeniu kar pieniężnych w łącznej wysokości 4,1 tys. zł;

¹⁴ Dz.U. poz. 955; dalej: nota budżetowa na 2016 r.

¹⁵ Zadanie 6.11 *Nadzór nad bjior* zostało wykreślone z katalogu FZPD umieszczonym w załączniku 49 do noty budżetowej na 2016 r.

- przeprowadzono 772 kontrole dozоровe w jednostkach prowadzących działalność w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące;
- przeprowadzono egzaminy dla 788 osób ubiegających się o uzyskanie uprawnień, umożliwiających zatrudnienie na stanowiskach mających znaczenie dla zapewnienia bjiór oraz uzyskanie uprawnień inspektora ochrony radiologicznej– uprawnienia uzyskało 678 osób;
- przeprowadzono: monitoring skażeń promieniotwórczych Morza Bałtyckiego, ocenę narażenia radiacyjnego ludności w roku 2015, pomiary kontrolne w otoczeniu Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych oraz Narodowego Centrum Badań Jądrowych w Świerku, pomiary zawartości izotopów promieniotwórczych w wodzie pitnej oraz żywności, pomiary porównawcze oznaczenia zawartości radioizotopów w żywności i materiałach środowiskowych dla placówek podstawowych oraz pomiary porównawcze dla placówek specjalistycznych;¹⁶
- zapewniono sprawność działania systemów wspomagania decyzji ARGOS i RODOS, gotowość laboratorium do wykonywania pomiarów zawartości izotopu I-131 w tarczycy w sytuacji zdarzenia radiacyjnego, utrzymano w 24-godzinnej gotowości służbę dozymetryczną Prezesa PAA (Krajowy Punkt Kontaktowy funkcjonujący w PAA uczestniczył w 28 ćwiczeniach z zakresu reagowania na zdarzenia radiacyjne);
- zapewniono sprawność działania sieci stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych PAA;
- przedstawiciele PAA uczestniczyli w 28 międzynarodowych komitetach, ciałach i organizacjach tworzących regulacje prawne, normy i techniczne standardy bezpieczeństwa w zakresie bjiór.

(dowód: akta kontroli str. 181-182, 228-254)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatków budżetu państwa nie stwierdzono nieprawidłowości.

1. NIK zwraca uwagę, że w § 3 ust. 4 umowy nr 26/F/2016/244 z dnia 19 sierpnia 2016 r. dotyczącej zakupu dwóch stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych przewidziano wykonanie testu funkcjonalności stacji i jego potwierdzenie stosownym protokołem podpisanym przez obie strony bez uwag. Tymczasem odbiór przedmiotu zamówienia przez zamawiającego nastąpił – zgodnie z obowiązującym w PAA regulaminem dokonywania zakupów – wyłącznie na podstawie standardowego protokołu odbioru (z dnia 14 października 2016 r.). Według wyjaśnień Dyrektora Centrum do Spraw Zdarzeń Radiacyjnych PAA – Pana Krzysztofa Dąbrowskiego¹⁷, odbiór stacji nastąpił po ich uruchomieniu i przeprowadzeniu testów funkcjonalności stacji w siedzibie PAA. Według Dyrektora wskazują na to przedłożone kontrolerowi protokoły dokonanych pomiarów parametrów pracy stacji. Przeprowadzenie powyższych testów nie zostało jednak udokumentowane w sposób określony w umowie.

(akta kontroli str. 329-347)

2. Zdaniem NIK celowa byłaby weryfikacja konstrukcji miernika określonego dla działania 12.1.5.1 *Nadzór nad spełnieniem warunków bjiór w działalnościach związanych z pokojowym wykorzystaniem energii atomowej*. Miernik ten ustalono jako „stosunek liczby postępowań o ukaranie w związku z prowadzeniem działalności w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące bez zezwolenia Prezesa PAA do liczby zarejestrowanych działalności”, a jego planowaną wartość na $\leq 1\%$. Taki kształt miernika powoduje, że każda intensyfikacja i wzmocnienie rygoryzmu działań kontrolnych PAA, a tym bardziej wzrost wykrywalności zjawisk niebezpiecznych, działa na niekorzyść celu określonego dla działania 12.1.5.1 (*zapewnienie prowadzenie działalności w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące tylko przez jednostki organizacyjne spełniające*

¹⁶ Zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych i placówek prowadzących pomiary skażeń promieniotwórczych (Dz.U. Nr 239 poz. 2030).

¹⁷ Pismo z dnia 22 marca 2017 r.

określone wymagania), ponieważ podnosi poziom ryzyka przekroczenia założonego poziomu miernika. Przykładowo w 2016 r. miernik osiągnięto na poziomie 0,89‰, co w sytuacji przyjęcia planu np. na poziomie wartości bazowej z 2014 r. (0,6‰) oznaczałoby jego przekroczenie, a więc regres. Tymczasem w ocenie NIK, wzrost wykrywalności nielegalnych działalności powinien być odczytywany jako pozytywny efekt pracy PAA, zmniejszający zagrożenie narażenia osób na promieniowanie jonizujące.

(akta kontroli str. 19, 149, 226-230)

3. Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań budżetowych za 2016 r. przez dysponenta części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki:

- Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych,
- Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych,
- Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa,
- Rb-BZ1 z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym,

a także sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r.:

- Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych,
- Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

Kwoty wykazane w sprawozdaniach kontrolowanej jednostki były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej¹⁸. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo oraz prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań. Ustalone zostały w formie pisemnej procedury sporządzania sprawozdań. Zidentyfikowano też ryzyka w obszarze sprawozdawczości budżetowej.

(dowód: akta kontroli str. 3, 5, 7-8, 19-20, 25-33, 73-77, 107-109)

Ustalone nieprawidłowości i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawozdawczości nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Wnioski

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁹ wnosi o przeanalizowanie miernika przyjętego dla działania 12.1.5.1 *Nadzór nad spełnieniem warunków bior w działalnościach związanych z pokojowym wykorzystaniem energii atomowej* pod kątem jego korelacji z celem działalności określonym dla tego działania.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

¹⁸ Korekta rocznych sprawozdań Rb-28 i Rb-BZ-1 za 2016 rok wynikała ze zmiany kwoty w jednej pozycji po stronie zobowiązań.

¹⁹ Dz.U. z 2017 r. poz. 524.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonaniu wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 13 kwietnia 2017 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
-/ Krzysztof Kwiatkowski